

NOVA ŠPANJA BO SOVRAŽNA ANGLIJI IN FRANCII

RUSI OČITAJO ANGLEŽEM IN FRANCOZOM SRAMOTNO KAPITULACIJO PRED FAŠISTI

Po mnenju Rusov je priznanje vlade gen. Franca znamenje skrajno slabotne politike. — V priznanju vidijo drugo Monakovo. — Franco je prosil Mussolinija, naj odpokliče italijansko vojaštvo. Barrio je prevzel predsedstvo.

MOSKVA, Rusija, 2. marca. — Po mnenju Rusov ste Anglija in Francija s tem, da ste priznali vlado generala Franca, pokazali, da je njuna vna-ja politika na slabih nogah in kratkovidna, ker je republikanski Španski prinesla poraz in bo imela tudi slabe posledice za Francijo in Anglijo.

To naziranje izražata v svojih uredniških člankih lista "Pravda" in "Journal de Moscou".

Članek v "Pravdi" ima naslov "Sramotna kapi-
tulacija", "Journal de Moscou" pa "Drugo Mona-
kovo."

"Journal de Moscou" pravi, da sta Francija in Anglija igrali v roke agresivnim državam, katerih se morate najbolj bati ter sta ustvarili novo fašistično državo, ki jima bo nasprotna.

"Moskva je bila vedno mnenja," pravi "Journal de Moscou", "da nevmesovalna politika, kakor ste jo vodili Anglija in Francija, ni bila samo zelo kri-
vična za špansko republikansko vlado, temveč za ves ne-fašistični svet."

"Danes bo po zaslugi Anglije in Francije nova država s 25.000.000 prebivalci stopila v vojaško zvezo z Nemčijo in Italijo."

Sovjetski diplomati so prepričani, da bo general Franco, ko bo zlomil republikansko vlado, pristopil k protikominterni pogodbi iz hvaležnosti do Hitlerja in Mussolinija za nujno pomoč v državljanski vojni. In isti politiki trdijo, da je protikominterni zveza, četudi je v prvi vrsti naperjena proti komunizmu, ravno tako obrnjena proti Angliji in Franciji.

PARIZ, Francija, 2. marca. — Francoski vnanji minister Georges Bonnet je v poslanski zbornici povedal, da je general Francisco Franco že prosil Mussolinija, da pokliče črnosrajnike iz fašistične Španske.

Franco je to svojo željo najprej izrazil italijanskemu vrhovnemu poveljniku na Španskem, generalu Gastonu Gambari, ko je vkorakal v Barcelono. Franco je tedaj rekel, da je parada italijanskih vojakov v Barceloni za nje poslovilna parada od Španske. Kmalu nato je general Gambari z aeroplanom odpotoval v Rim, da o tem poroča Mussoliniju.

Bonnet je poslancem rekel, da nekateri italijanski krogi žele, da bi bila španska državljanska vojna še podaljšana, da bi imeli izgovor, da bi italijanski "prostovoljci" še dalje ostali na Španskem.

Vsled tega sta Anglija in Francija storili vse, da bi bila vojna čimprej končana. Zato tudi Anglija in Francija prigovarjata ministrskemu predsedniku dr. Negrinu, da se poda generalu Francu.

Da utrdi francosko diplomatsko zastopstvo pri generalu Francu v Burgosu, je 82 let stari maršal Henri Petain privolil, da postane poslanik pri španski fašistični vladi.

Bonnet je rekel, da general ne bo strogo postal proti republikanskim voditeljem, ki se bodo udali.

Združene države so odklonile, da bi sprejele španske begunce. Francija je prosila več držav, da bi dovolile zavetje španskim beguncem. Zavetje je odklonila tudi Anglija, obljubila pa je znatno pomoč v boju proti križu. Tudi Rusija je odklonila, to-

Za papeža je bil izvoljen kardinal Pacelli

ZA POVEČANJE LAŠKE ARMADE

Mussolini pravi, da mora biti Italija vojaško bolj pripravljena. — Amerika ne bo ostala nevtralna.

RIM, Italija, 2. marca. — Ministrski predsednik Benito Mussolini je osrednjim izvrševalnim odborom fašistične stranke poslal navodila, v katerih zatrjuje, da mora biti Italija vojaško mnogo bolj pripravljena in da morajo delavski razredi biti deležni večje pravice.

Mussolini je rekel, da bodo ta navodila dnevni red in načelo velikih svečanosti v priložnost dvajsete obletnice vstani-
novitve fašistične stranke.

Mussolini pravi, da mora biti Italija bolj vojaško pripravljena, da se more braniti proti nasprotstvu demokratičnih držav do totalitarnih držav.

Mussolini nadalje pravi, da demokratske države s sovraštvom obkoljujejo fašistične države in je pri tem najbrže v prvi vrsti mislil na vnanjo politiko Združenih držav. Po no-

voletnem govoru predsednika Roosevelta so Italijani mnenja, da Združene države za slučaj kake evropske vojne ne bodo ostale nevtralne. Po mnenju Italijanov so Združene države tudi prelomile nevtralnost, ker Franciji prodajajo aeroplan in so s tem jasno pokazale, da se zelo vmešavajo v notranje zadeve evropskih držav.

Duce ni sicer povedal, kako misli povečati obrambo, toda najbrže misli na vojaško večbanje mladine.

Delavske plače bodo zvišane v sorazmerju s cenami živil. Te plače bo določil minister za korporacije v medsebojnem sporazumu z zastopniki delodajalcev in delavcev.

Delavske plače bodo zvišane v sorazmerju s cenami živil. Te plače bo določil minister za korporacije v medsebojnem sporazumu z zastopniki delodajalcev in delavcev.

CHRYSLERJEVA TOVARNA ZAPRTA

DETROIT, Mich., 2. marca. — Neka tukajšnja tovarna Chryslerjeve korporacije je zaprta. 1400 delavcev je brez dela. Vodstvo je odpustilo dva delavca, ki sta bila po mnenju njunih tovarišev po krivici odpuščen.

Pred tovarno je močna vrsta piketov.

da je plačala Franciji v ta namen 5.000.000 frankov. kar niti ne zdostuje za en dan za prehrano vseh beguncev, ker prehrana velja 7.000.000 frankov na dan.

Ker so nekateri poslanci izrazili bojazen, da so francoske posesti ob Sredozemskem morju v nevarnosti, je Bonnet rekel, da jih vedno ščitijo križarke in ojačeno vojaštvo na suhem.

Glede italijansko-francoskih odnošajev je Bonnet rekel, da smatra Francija pogodbo iz leta 1935 za mejo francoskih koncesij in da se vsled tega ne bo udeležila nobene konference, v kateri bi morala Francija odstopiti kako ozemlje.

HITLER DOSLEJ ŠE NI IZPOLNIL SVOJE OBLJUBE

Nemčija Čehoslovaški navzlic svoji obljubi še ni dala jamstva. — Čehoslovaška se mora gospodarsko in politično utrditi.

PRAGA, Čehoslovaška, 2. marca. — Nemčija svoje obljubljene jamščine za meje Čehoslovaške še vedno ni dala. Praga skuša izpolniti vse nemške pogoje, ki zahtevajo, da mora Čehoslovaška najprej utrditi svoje gospodarsko in politično stališče.

Sedaj so v teka pogajanja z Ukrajinci in Slovaki, da se rešijo problemi, ki še vedno ovirajo normalno sodelovanje med tremi provincami federativne republike. Najvažnejše pri tem je vprašanje, kako je treba sestaviti osrednji parlament v Pragi in kako razdeliti veliki primanjkljaj proračuna med vse tri avtonomne provinc.

Medtem ko se Ukrajinci za vzemajo za združeno federativno republiko, nekateri slovaški poslanci zahtevajo popolnoma neodvisno Slovaško.

Slovaški ministrski predsednik Tiso je po radiju rekel, da je Slovaška zato obubožana, ker so češki državni uradniki imeli službe na Slovaškem, denar pa so nalagali v češke banke.

Čehi so že velikodušno obljubili Slovaški finančno pomoč, toda zahtevajo nedotakljivost republike.

Z velikim nemirnim pazijo češki politiki pisanje nemških listov, ker podpirajo Slovaške v njihovi zahtevi po neodvisni Slovaški.

MUNDELEIN ZADOVOLJEN

VATIKANSKO MESTO, 2. marca. — Čikaški kardinal Mundelein ni hotel sprejeti danes poročevalca, toda je e potom svojega tajnika jim je sporočil, da je izredno srečen in vesel, ker je bil izvoljen za papeža njegov "dragi prijatelj", kardinal Pacelli.

Današnji dan je bil naj srečnejši dan mojega življenja, — je rekel Mundelein.

ITALIJA SE JE SPORAZUMELA S POLJSKO

Poljska in Italija bosta še dalje sodelovali. — Poljska ni podpisala protikominterne pogodbe.

VARSAVA, Poljska, 2. marca. — Italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano in poljski vnanji minister Josip Beck sta se sporazumela še za nadaljnje skupno "sodelovanje" med obema državama, iz česar tuji diplomati sklepajo, da se Poljska strinja s teritorialnimi zahtevami Italije.

Skupno uradno poročilo o konferencah je bilo objavljeno malo prej, predno se je grof Ciano z vlakom odpeljal v Rim. Uradno poročilo pravi, da je temeljno načelo poljske in italijanske vnanje politike "red in pravica."

"Sporazumela sta se, da bosta nadaljevala in utrjevala prijateljsko sodelovanje med obema državama in zlasti v medsebojnih skupnih interesih," pravi poročilo.

Diplomati so mnenja, da pomeni "red in pravico" toliko, kot da Poljska odobruje italijanske teritorialne zahteve proti Franciji, kar pa je zopet pritožba za to, da Poljska ni hotela podpisati protikominterne pogodbe, katero so podpisale Italija, Nemčija, Japonska, Madžarska in Mančukuo.

Grof Ciano in Josip Beck sta bila deležna veličastnega sprejema, ko sta dospela v Krakov.

Žena nadomestuje pastora

SEATTLE, Wash., 1. marca. — Rev. J. Warren Hastings, pastor University Christian cerkve potrebuje nobenega kaplana. Ko gre kam po opravkih, vrši cerkvene posle njegova žena.

ZLOČINI V AMERIKI

NEW BRUNSWICK, N. J., 2. marca. — Sodnik Richard Hartshorne je na zborovanju meddržavne komisije za zločinstvo rekel, da imajo Združene države 21-krat toliko zločinov kot Anglija. Umorov je 36-krat več kot v Švici in 18-krat toliko kot v Nemčiji.

Hartshorne je rekel, da je temu vzrok zanemarjenost mladine, kajti največ zločinov izvrše dečki v starosti 16 let.

EKSPLOZIJA V JAPONSKEM ARZENALU

OSAKA, Japonska, 2. marca. — V arnadm arzenalu v predmestju Hirakata se je pojavila silna eksplozija, ki je zahtevala najmanj dvesto človeških žrtev, dočim je bilo nad tristo delavcev ranjenih.

NOVI PAPEŽ PIJ XII JE PRECEJ NAKLONJEN DEMOKRACIJAM

VATIKANSKO MESTO, 2. marca. — Za papeža je bil danes izvoljen kardinal Eugenio Pacelli. Nadel si je ime Pij XII. Postal je 262. papež ter duhovni glavar 331.500.000 katoličanov. Izvoljen je bil dvajset dni po smrti papeža Pija XI. kateremu je služil osem let kot državni tajnik.

Kardinal Eugenio Pacelli je dosti potoval in velja za dobrega diplomata. Nemški nacija ga smatrajo za prijatelja demokracij ter za nasprotnika fašističnih vlad.

On je prvi papež, ki je bil kdaj v Združenih državah. To deželo je obiskal leta 1936. V aeroplanu je prevozil osem tisoč milj ter je bil gost predsednika Roosevelta v Hyde parku. S predsednikom se je pomenkoval v francoskem jeziku.

Pij XII. bo sam določil dan kronanja. To se bo zgodilo bodisi prihodnjo nedeljo ali pa nedeljo pozneje.

Na trgu sv. Petra je bilo zbranih nad 150.000 oseb. Oči vseh so bile vprte v dimnik, vodeč iz peči, v kateri sežiga-
jo glasovnice. Ko se je iz dimnika prikazal bel dim, je množica vedela, da so volitve končane. Na balkonu je stopil kardinal Dominioni in naznanil:

— Imamo papeža!

Istočasno je radio po vsem svetu raznesel novice, da je novi papež bivši kardinal Eugenio Pacelli. Nato so prinesli papeža na prestolu, in je podelil množici in vsem svetu svoj blagoslov.

VATIKANSKO MESTO, 2. marca. — Ena prvih dolžnosti novega papeža bo izbrati naslednika pokojnemu newyorškemu kardinalu Hayesu. Kot tak bo prišel vpoštev škof Donahue, ki je sicer še mlad, pa je mož izrednih zmoglosti. Nekateri omenjajo tudi detroit-
skega nadškofa Mooneya in Johna T. McNicholsa, nadškofa v Cincinnati, Ohio.

SAITOV PEPEL PRENEŠEN V TOKIO

MIAMI, Fla., 2. marca. — S križarke Houston, s katero se pelje domov, je predsednik Roosevelt naročil vojnemu departamentu, da pripravi veliko križarko, ki bo prepeljala na Japonsko pepel umrlega japonskega poslanika v Washingtonu Hiroši Saita.

HITLER IN MUSSOLINI SE BOSTA KMALU SESTALA

LONDON, Anglija, 1. marca. — Tukajšnji News Chronicle poroča, da se bosta v bližnji bodočnosti sestala v bližini Brenner prelaza nemški kancler Hitler in italijanski ministrski predsednik Mussolini.

Razpravljala bosta o zadnjih političnih izpremabah v Evropi.

TRAGIČNA USODA ŽIDOV

Židje plačajo zahtevane davke, pa ne morejo iz dežele. — Nobena država jih ne mara.

DUNAJ, Nemčija, 2. marca. — Najhuje za avstrijske Žide je, ko so plačali vse davke in so dobili policijsko pravico za odhod, pa ne morejo iz dežele, ker jih nobena država ne mara. Ker ne smejo dalje čakati kot šest tednov, jih policija aretirajo in pošlje v koncentracijsko taborišče v Dachau, ker so ostali, ko so enkrat obljubili, da bodo odpotovali.

Nekaterim Židom se posreči podkupiti obmejno stražo kake sosedne države, toda so kmalu zopet prijeti in poslani nazaj v Nemčijo, kjer jih takoj internirajo.

Nad tem postopanjem se zgražajo tudi nežidje in pravijo, da bi bilo potrebno za Žide najti kako državo, kjer bi se mogli naseliti, zlasti oni, ki imajo zadostna sredstva.

LONDON, Anglija, 2. marca. — Medvladni odbor za židovske begunce je sprejel nemški načrt, po katerem bi se mogli iz Nemčije izseliti vsi Židje. Po tem načrtu bodo mladi Židje čimprej poslani iz Nemčije v kako drugo državo, kjer bodo delali in od svojega zaslužka prispevali v židovski sklad, iz katerega bodo zlasti stari Židje, katerim bo dovoljeno ostati v Nemčiji, dobivali podporo. Po tem načrtu bo v teku petih let poslanih v razne države 150.000 mladih Židov.

RAZSTRELBA NA JAPONSKEM

TOKIO, Japonska, 2. marca. — Blizu Osake je zletelo v zrak veliko municijsko skladišče. Ena vas je bila popolnoma uničena, drugim pa proti uničenju vsled požara.

Ubityh in ranjenih je bilo okoli 500 oseb. Popoldne je bilo dognano, da je bilo ubityh 10 oseb, 32 nevarno, 400 pa lahko ranjenih, 44 pa jih še pogrešajo.

Vojno ministrstvo naznanja, da je bilo porušenih 500 hiš in 100 poškodovanih, tako da je brez strehe 8313 ljudi.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inostranstvo za celo leto	\$7.00
Za štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisov in osebni se ne prištevajo. Denar za naročnino naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naznudi prejšnje bivališče naznadi da hitreje najdemo naslovnika.

ZA EVROPSKI MIR

Državljanska vojna na Španskem je faktično končana. Razen poguma je zmanjkalo republikancem vsega, predvsem pa ljudi in vojnega materiala. Samo s pogumom pa dandanes ni mogoče zmagati.

Cena Francove zmagaje je ogromna. Dve mogočni državi je imel ob svoji strani, — Nemčijo in Italijo, — ki sta ga podpirali z vsem mogočim. Navzlic temu mu je pa včasih zelo slaba predla.

Če bi bili Anglija in Francija le malo bolj odločni in če bi imeli demokracije samo na jeziku, bi bila danes slika povsem drugačna.

Zdaj iščejo štiri države zavezništva generala Franka. Nemčija, Italija, Anglija in Francija.

Hvaležnost in dolžnost ga skoro silita, da se nagne k Nemčiji in Italiji, istočasno mu pa tudi Francija in Anglija precej ponujata.

Mož je med dvema stoloma in ne ve, ne kam ne kod.

Italija in Nemčija se nista odpoklicala svojih "prosto-voljcev" iz Španske. Kaj imajo sedaj, ko je vendar vojna ta korekto končana, še tam opraviti je zagonetka.

Mogoče nameravata Hitler in Mussolini s silo držati Francu na vajetih, če se jima ne bo zlepa pokoril.

Medtem se je tudi francosko-italijanska kolonijalna kri-za poostila.

Italija je poslala v Libijo nova ojačenja. Italijanski vna-nji minister grof Ciano je rekel, da se je to vsled tega zgodilo, ker pošilja Francija čedalje več vojaštva v Tunizijo.

Italijansko časopisje Francijo tako o-tro napada, da je bil angleški ministrski predsednik Chamberlain primoran po-sredovati.

Medtem je začelo vreti v Siriji, ki velja za francosko mandatno ozemlje. Sirci zahtevajo samostojnost.

V Angliji posvečajo vso važnost oborožitvenem progra-mu. Spočetka je bilo določenih za ojačanje angleške vojne sile štiristo milijonov funtov šterlingov. Poslanska zbornica je pa to vsoto podvojila.

Ministrski predsednik Chamberlain motovili semintja. Enkrat obljublja zvestobo Franciji, enkrat Nemčiji. Da v teh obljubah ni posebne odkritosrčnosti, je umevno samo posebi.

Namesto, da bi se po tolikih žrtvah in razočaranjih bli-žal Evropi mir, se ji, bliža vojna.

WPA poročilo

UGOTAVLJA, DA LE 40 Odstotkov AMERIŠKIH
MESTNIH HIŠ JE V DOBREM STANJU.

Že izza mnogo let je ta de-žela znana, da ima najvišji živ-ljenski standard na svetu — s privatnimi kopanicami, meha-ničnimi kuhinjami in z elektri-ko opremljenimi ter centrano zakurjenimi stanovanji. Ni pa toliko znano, da celo tukaj v mnogih mestih imamo dolge vrste za vrstami zastarelih hiš, takozvanih "cold water flats", kjer mnogoštevilne družine ži-vijo v prenatrpanih stanova-njih in dostikrat tudi oddajajo nekaj prostora v najem, tako da je stanovanje še bolj natr-pano. Tu pa tam živi v istem stanovanju še druga družina pa vsaka izmed njih čaka na boljše čase, ko se bo mogla preseliti v svoje lastno stan-o-vanje. V teh zastaralih stan-o-vanjih hišah najdeš straniš-ča v spodnjem nadstropju ali ob vežah in ni v njih ni cen-tralne kurjave ni elektrike.

Koliko stanovanjskih hiš v Ameriki ni primernih, da bi ljudje v njih stanovali? Koli-ko jih je bilo treba popraviti? Koli-ko jih ima privatna straniš-ča s tekočo vodo? Kopalnice ali pri? Peči? Elektriko? Na vsa ta vprašanja se ni moglo odgovoriti do nedavna, ko je WPA izdala poročilo preiska-va o stanovanjskih razmerah, izvedene v več kot 200 mestih Združenih držav.

To preiskavo so tekoni zad-njih starih let izvedli delavci, ki so bile povzeti iz religiozih se-znamov. Obiskali in ogledali so si približno 8,000,000 do-mov, kar je skoraj polovica vseh mestnih stanovanj v Združenih državah. Zabeležili so značaj, starost, stanje in vrednost vsake obiskane hiše; ugotovili so, dali stanovalec je lastnik ali najemnik, in za-beležili so obseg hipoteke ali najemnine.

O vseh teh podatkih se raz-pravlja v knjižici "Urban Housing: A Summary of Real Estate Inventories Conducted as Works Project, 1934-1936." To poročilo vsebuje najbolj obširno in podrobno količino informacij kedar nabrano o hišah, kjer stanujejo ljudje v Združenih državah.

Izmed vsakih 100 obiskanih družin 60 jih je stanovalo v stanovanjih ki so bili v najni potrebi popravljani ali poprav-ki in radi tega niso bila "v dobrem stanju." Našlo se je, da šestnajst izmed vsakih 100 hiš je bilo povsem "neprimer-nih za rabo," to je, potrebova-le se večje popravke ali pa so bila nepopravljiva. Petnajst izmed vsakih 100 hiš je imelo stranišča ob vežah ali izven hiše. Dvašest hiš izmed vsa-kih 100 ni imelo centralno kur-javo.

Razmere niso iste v vseh de-ljih dežele. Stanovanja stare-ga Juga so ona, ki so največ brez vsake vrste modernih in-stalacij. Te razmere so boljše v jugo-zapadu, še boljše v se-vero-zapadu in najboljše v se-vero-vzhodnih državah.

V vsej deželi kot celoti je študija našla:

V 17 odst. obiskanih hiš je prihajala več kot ena oseba na vsako sobo;

V eni izmed vsakih dvajset stanovanj stanovali ste dve družini v stanovanju namenje-nem za eno samo družino;

Skoraj v dveh izmed vsakih petih hišah je stanoval sam lastnik.

Večina enodružinskih hiš, v katerih je sam lastnik stano-val, je bila vredna manj kot \$5,000, in po ena izmed vsakih petih je bila vredna manj kot \$2,000.

V mestu New York je po-srečna mesečna najemnina znašala med \$30 in \$40. Po-vprečna najemnina za vso de-želo je bila \$25. V jugo-vzho-dnih državah pa 70 odst. izmed vseh najemnin je bilo pod \$20.

Več kot polovica vseh obis-kanih hiš je bilo zgrajenih pred letom 1915 in četrtina njih pred letom 1895. Razun v mestu New York je bil les navadno gradivo.

To WPA poročilo o mestnih stanovanjih je vzbudilo velik del zanimanja v krogih javnih zastopnikov, stanovanjskih ob-lasti in vseh ljudi, ki se zani-majo za primeren stanovanjski program za ta narod.

ROJAKI! ROJAKINJE!
NAJVEČJI IN NAJVARNEJŠI SLOVENSKI ZAVOD JE
Mestna Hranilnica Ljubljanska

Ima lastnih rezerv nad Din 26,000,000.—
vseh vlog pa okoli 400,000,000.—

Hranilnica posluje popolnoma normalno, vlo-ges so izplačljive brez vsakih omejitev.

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

VSAKEMU
ki naroči Slovensko-Amerikanski Kole-dar za leto 1939, po-šljemo ...

PANORAMO SVETOVNE RAZSTAVE v barvah. Raz-stavo bo odprta meseca aprila 1939. Na nasprotni strani panorame je **ZEMLJEVID MESTA NEW YORKA**, na katerem so označene vse večje ceste in ulice, avtomobilske ceste, parki itd. Na njem je seznam znamenitih poslopij, cerkva, nebotičnikov, univerz, gledališč, kopališč in le-tovišč. Zemljevid meri 19 x 25 inčev.

Slovenic Publishing Company.
216 West 18th Street : : : : : New York N. Y.

Dopisi

Brooklyn, N. Y.

Dne 22. februarja smo polo-žili k večjemu počitku mojega bratrance Franka Brojana, po domače Vapovega Franca iz Lake pri Mengšu.

Dolga leta je živel v Hazle-tonu, Pa., in si nakopal bole-zen, na kateri je bolehal več let. Zadnjih sedem let mu je preprečila vsako zmožnost za delo, in ga končno po strašnem trpljenju s pomočjo vodenice umorila. Nadah je podlegel v 54. letu starosti.

Ranjiki zapuščal v Ameriki ženo in šest otrok, ter brata Miha; za njim žaluje tudi mno-go sorodnikov.

Naj Ti bo lahka zemlja nove domovine! Počivaj v miru!

Ignac Musich.

SKRBI KANADE PRED OBISKOM ANGLEŠKEGA KRALJA.

V Kanadi se z veliko vnemo pripravljajo na obisk angleškega kralja, ki bo letos poleti. V vseh krogih se pa najbolj ži-valno razpravlja, ali bo kralj Jurij VI. prišel v Kanado s krono angleških kraljev. Ne-kdaj namreč krona angleških kraljev ni smela zapustiti oto-ka in dominion ali kolonije je niso nikoli videli. Še pri kro-nanju kralja Jurija V. v Del-hiju v Indiji so uporabljali na-lasč zato izdelano krono. Od-kar pa je v veljavi westmin-strski statut, je dovoljeno iz-virno krono prepeljati s kra-ljem v dominione. Tako v Ka-nadi na splošno pričakujejo, da bo Jurij VI. stopil na tla tega najstarejšega angleškega do-minionia v vsem sijaju angleškega kralja — tudi z izvorno kraljevsko krono na glavi.

Preko teh ceremonielnih vprašanj pa kanadska vlada skrbi za varnost angleškega kraljevskega para. Kakor po-roča "New York Times" se je obrnila na najbolj znane ame-riške avtomobilske trdke, zlasti na tiste, ki imajo na tem področju že kaj izkušenj, kate-ra bi mogla izdelati oklopne limuzine, ki bi bile represen-tativne in varne obenem. Ka-nadska vlada se namreč boji, da bi tajna atentatorska voj-ska, ki je začela nastopati po Angliji, mogla to priliko izra-bit. Tako je v program tega velikega obiska naenkrat sto-pil nov "gledalec" s katerimi prej nihče ni računal; kakor se sedaj po Angliji udeležuje, ga pa ne kaže prezreti. Zato je kanadska vlada ameriške trdke naprosila, naj hite in čimprej pošljejo ponudbe in načrte za te oklopne limuzine, ki jih namerava dati na razpo-lago visokim gostom.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila iz-vršujemo točno in zanesljivo po dnev-nem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.45	Din. 100
\$ 4.75	Din. 200
\$ 7.00	Din. 300
\$ 11.00	Din. 500
\$ 21.50	Din. 1000
\$ 42.50	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 29.—	Lir 500
\$ 57.—	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 167.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CE-NE PODVRŽENE SPREMENAM GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinar-jih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠU-JEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

TIFUS V BOLGARIJI.

V Čustendiu na Bolgarskem je izbruhnila epidemija tifusa. Število obolelih znaša dve sto, enajst bolnikov je že umrlo. Vlada je določila potrebne kre-dite, da se epidemija čimprej ustavi.

HOJA Z UMETNIMI NOGAMI.

Kot enega izmed čudes mo-derne kirurgije označujejo pri-mer nekega 18-letnega dekleta iz Borkinsidea v Essexu, ki se je rodila brez nog, pa ji je ope-racija vendarle omogočila, da more hoditi in da si je izbrala primeren poklic.

S to operacijo, katere po-drobnosti se niso znane, je zdravniku dr. Barnardu uspe-lo, da je dekleta opremil z u-metnimi nogami, s katerimi lahko hodi kakor vsak norma-len človek tako da ni na zunaj opaziti nič posebnega. Mlada dama, Miss Edna Remfreyeva, katere sliko priobčujejo angle-ški listi, ima velikost normal-nega človeka in obiskuje ta čas tečaj za stroje-piske ter steno-grafijo, da bi se kot tajnica o-samosvojila. Do operacije je bila prisiljena hoditi z rokami.

Peter Zgaga

To dni sem čital naslednje značilno zgodbo:

Neki newyorsk pisatelj ima v bližini New Orleansa v dr-zavi Louisianji dva tisoč akrov veliko plantažo. Zanj dela že-več let zamorec Tony Smith. Tako sta se zneniila: če bo kaj dobička, si ga bosta delila, če bo izguba, bo gospodar dopla-čal.

Smith je začel delati na far-mi leta 1931. Do lani ni bilo nobenega dobička, pa tudi iz-gube ne. Dohodki so točno po-krivali izdatke.

Ob novem letu je pa znašal dobiček štiri dolarje. Dva do-larja za Smitha in dva za go-spodarja.

Naslednjega dne telefonira-je gospodarja, da je kupil Tony Smith staro karo za 26 dolarjev. Kupil jo je na obro-ke. Za referenco je navedel svojega gospodarja.

— Koliko je dal na karo? —

— Dva dolarja, — se je gla-sil odgovor.

Naši rojaki so jako uljudni in postrežljivi.

Nekdo mi poroča iz Chica-go: — Jaz sem bil pred leti ravno tako bolan kakor ti. Do-sti zdravnikov sem obletel. Slednje sem pa pravega zadel. Priporočil mi je rdečo vino, in v štirih dneh sem bil dober.

Hvala, prijatelj, bom posku-sil. Četudi sem velik sovražnik bolezni, bi želel, da bi v tem slučaju trajala najmanj štiri-krat štiri dni.

Za novega papeža je bil vče-raj izvoljen kardinal Pacelli, papeški državni tajnik. V vsej zgodovini papeštva ni bil še nikdar papeški državni tajnik izvoljen za poglavarja katoli-ške cerkve.

Stare tradicije se rušijo. Prišel bo tudi čas, ko bo izgu-bilo veljavo nepisano pravilo, da mora biti papež po rodu Italijan.

Porednica iz Waukegana se je zopet oglašila. Take mi je napela v svojem pismu, da jih pri najboljši volji ne morem objaviti. Posebno zanimiv je odgovor na vprašanje: — Kak-šna je razlika med Slovenci in Hrvatoma, kadar plešeta.

Po Veliki noči se vrne v New York Miss Helena Kaplja, ki bo prinesla prijatelju Ma-sletu v Little Fallsu zelo zaze-ljivo darilo, ki mu ga je pre-skrbel dopisnik Joža v Ljublja-ni. Tako bo izpolnjena skoro dve leti stara obljuba.

Še dober mesec je do otvo-rive svetovne razstave v New Yorku. Iz domovine ni poseb-nega odziva. Dinar in dolar se namreč tepeta in se ne moreta pobotati, da bi bila že vsaj pri-bližno enaka.

Kolikor mi je dozljaj znano, bo dospelo iz Ljubljane sedem izletnikov, iz Trsta trije, iz Stajerske pet ter dva iz dom-zalske okolice.

Zato bo pa iz Amerike toli-ko večji naval. Zelezница bo poceni. Vožnja na obe razsta-vi v San Francisco in v New York bo samo \$90.

To se pravi: človek se bo peljal za ta denar naprimer iz Chicaga v San Francisco, iz San Franciscia—New York in iz New Yorka zopet v Chicago.

Vožnja z busom bo dvajset dolarjev cenejša, najprijetne-je bo pa potovanje s karo.

Tistim, ki se pripeljejo s ka-ro, bi bilo svetovati, naj jo pu-ste v kakšni garaži izven me-sta. Kajti s karo se po New Yorku nikamor ne pride.

Za piruhe!

Najlepše Velikonočno Darilo, ki ga morete poslati svojcem v do-movino, je denarna pošiljatve.

Poslužite se našega posredova-nja za točno izvedbo vašega naro-čila.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York

Kratka Dnevna Zgodba

PRODAJALKINA SREČA

Prodajalka Ana v oddelku za moško perilo je imela svoje vrsten trik. Bil je preprost, a zelo učinkovit. Čim se je približal kupec njemu oddelku, je pogledala gospoda s prijaznimi, smejočimi se očmi. Potem je znižala in obrnila pogled k tlom. Toda ne za dolgo. Kajti že čez kratak čas je s svojimi očmi zopet pobožala kupca. Pogledala ga je vprajšujoče, da je devet kupcev med desetimi moškimi nasledilo tej vati. Ko se je kupec potem sklonil k njenemu usesu in ji zašepetal nekaj besed, pa je dvignila glavo in opozorila gospoda z diskretnim glasom:

"Pst, šef naju opazuje!" In zgodilo se je po navadi, da se je hotel kupec otresti zadrege na ta način, da je nekaj časa motril srajce in kravate, ki mu jih je bila zvala Ana razložila po mizi. Zdalj ni mogel storiti drugega, kakor se odločiti za to ali ono. Ana mu je urno zavila dve ali tri ovratnice, nekaj parov nogavic in najmanj eno srajco. To je bila njena postrežba. Kupčija je dobro uspevala.

"Kaj pa sestanek, gospodična?" je vprašal kupec, ko mu je prodajalka izročila listek za blagajno.

"Zvečer ob osmih v drevoredu," je odgovorila vsakemu. Toda njene sree se je pri tem sladko smejala, kajti na takšen sestanek ni nikoli prišla.

S tem trikno si je morala Ana prav dobro utrditi službeno razmerje, kajti dosegala je z njim dva uspeha. Lastnik trgovine ji je moral zaradi naraščajočega prometa vsak mesec zvišati plačo po odstotku prodanega blaga. Po drugi strani se je krog Aninih znancev vedno bolj širil. Ana sama je triumfirala nad vsemi. Kakor metulj je letala z soncu svoje mladosti s cvetna evet, se ustavila, kjer ji je prišlo, trenutek časa, na koncu pa jo je vendarle izkupil.

Zgodilo se je takole: Nekdo popoldne je morala Ana pospraviti svojo mizo in sortirati novo došlo blago. Takrat je pristopil k njeni mizi mlad, eleganten lep moški. S tihim pobožnim glasom je prosil, naj mu razkaže svilene ovratnice.

Prodajalka je najprej obstala. Zagledala se je v kupca brez besed in ni mogla razumeti, kako si drzne moški, ki ga je potegnila s svojim običajnim sestankem v drevoredu, priti še enkrat k nji v trgovino. Kajti niti eden izmed tistih, ki jim je Ana stregla, se ni po takšni potegavščini pojavil dr. že v trgovini pri nje-

ni mizi. Zdalj pa se je našel drzen človek, ki noče odnehati. Zadržal mu je občila tri svilene srajce in dve pižami. "Ali me je spoznal?" je šinilo Ani v prvem trenutku skozi možgane. "Ali me je spregledal?" Toda hitro se je znašla v novem položaju in nedolžno ga je vprašala:

"Gospod, želite ...?" "Svilene ovratnice, prosim," je rekel moški s plahim glasom.

"Metuljčke, ali samozaveznice?" je vprašala Ana.

"Vseeno, katere," je rekel moški.

Ana je položila ovratnice na mizo. Samozaveznice je porinila kupcu bliže, zakaj te so bile dražje, pri njih se je več zasluzilo.

Moški je izbral tri samozaveznice in dejal:

"Prosim račun."

Ana je vzela svinčnik, da bi napisala ceno. Tedaj se ji je kupec rahlo približal in rekel: "Zadnjič sem vas čakal v drevoredu točno ob osmih, pa niste prišli."

"Mene ste čakali?" se je začudila Ana in dodala s hlinjenim glasom. "To ste se pa zmotili v osebi. Zamenjali ste me najbrže s katero drugo."

Kupec je pomolčal, nato pa rekel samo:

"Oprostite."

Toda Ana je imela dovolj drznosti, da je pogledala kupcu v oči in ga spremila z listkom do blagajne. Tam se je zopet odstranila, trdno prepričana, da ga ne bo zdaj nikoli več k njeni mizi.

Prodajalka pa se je zmotila v svojih računih. Ni trajalo niti dobrih štiri in dvajset urko se je moški zopet pojavil v trgovini in njeni bližini. To je posilimal ponavljal ves teden, celo ves mesec.

Pod vplivom teh obiskov se je začelo Anino sree polagoma tajati in se odzivati sreč obiskovalca. Tovarišice iz sosednjih oddelkov so jo pozorno motrile. Zanimala jih je ne navadna pustolovščina in ugibale so, kako se bo končala. Na skrivnem pa so Ani zavidele sree, ki se ji je ponujala.

V mesecu dni je nabral mladi, lepi in elegantni moški, ki je prihajal vsak dan v Anin oddelk štirideset svilenih srajcev, dva tucata spodnjega perila, petnajst pižam, pet in sedemdeset parov nogavic in osem ducatov robcev.

Blagajničarka, ki se je v teku let navadila vsakovrstnih kupcev, je nekoč dala prodajalki:

"Mogoče je res, da ta vaš kupec ni noben maharadža,

ampak dejstvo je, da plača vsak račun s stotakom. Njegova listnica je videti rejena. Gospodična Ana, jaz bi na vašem mestu tega moškega vlovila. Mladi ste in čedni, on pa je do ušes zaljubljen v vas."

In kakor da jo je urekla — Ana ni imela od tega dne nobenega srčnega miru več.

Njeno življenje je dobilo drugačno podobo. Ponoči je sanjala o njem, podnevi pa je nestrpno čakala, kdaj prestopi prag trgovine.

Šef oddelka je pozdravljal mladega kupca z veliko vrljdnostjo, blagajničarka mu je menjavala denar s spoštovanjem. Ame pa se je lotevala nekakšna otožnost. Vedno je upala, da jo bo kupec prosil za nov sestanek, a to se ni zgodilo.

Toda včasih se življenje spremeni v bajko. Ani je bilo to namenjeno. Zvečer je šla iz trgovine domov. Blizu izhoda je stal krasen avtomobil. Njegova vrata so se odprla v trenutku, ko je prikorakala mimo. Gospod v rokavicah ji je pomignil, naj se ustavi. Ana je najprej zardela, nato prebledela, nazadnje pa se ni dala posebno prositi. Stopila je v avto in vozilo je oddirjalo svojo pot.

Ko se je prodajalka ta večer poslovila od svojega kupca, se ni mogla odtrgati od njegovih oči. Vse se ji je zdelo kakor pravljica.

Omenil ji je sestanek v drevoredu, kateremu se je s svojo besedo izneverila. Ana se je branila, da tega ni tako mislila. Nazadnje je opomnila, koliko denarja je izmenjal v trgovini s svojimi čestimi obiski.

"O, draga moja," je dejal on, "vse to sem rad žrtvoval samo, da sem mogel govoriti z vami."

"Ampak zdaj mora biti konec teh neumnosti," je rekla Ana pri slovesu. "Zdalj ne smete več prihajati v našo trgovino. Kadar želite govoriti z menoj, počakajte me z avtomobilom, kako nocoj, pa se bova o vsem lepo pomenila."

Ločila sta se z dolgim poljubom.

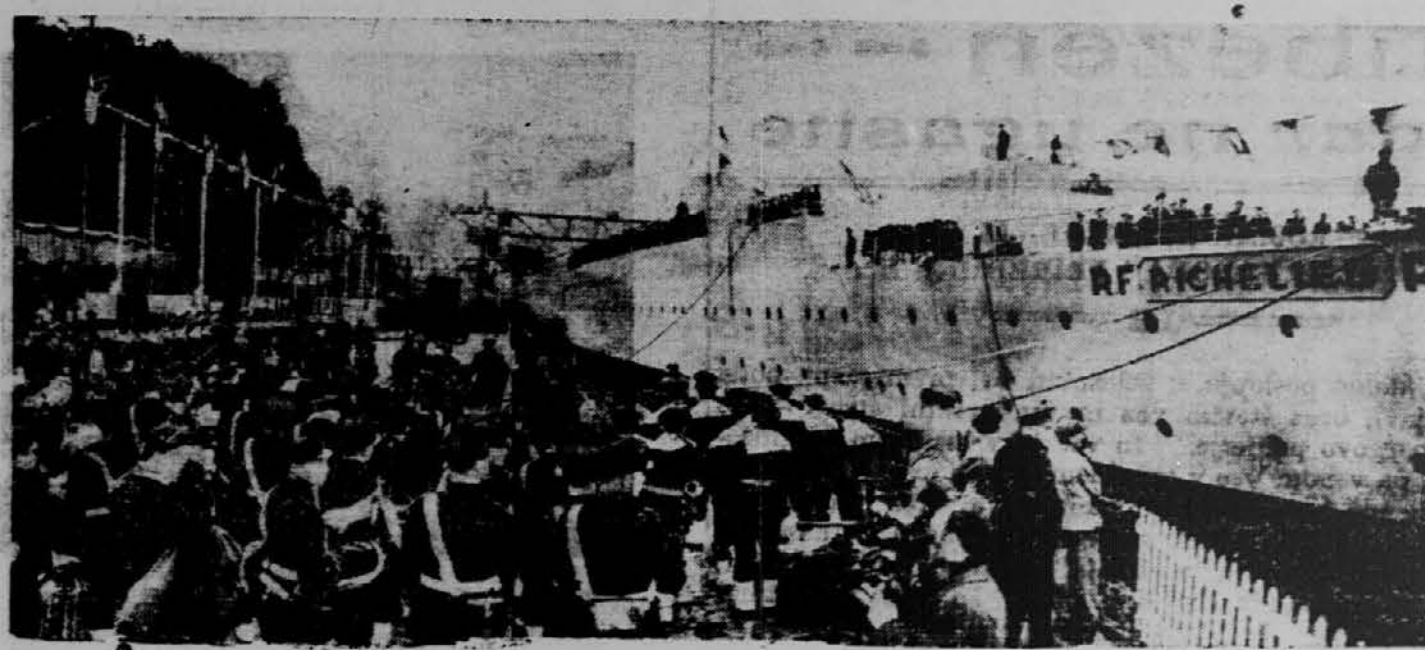
Naslednjo nedeljo je Ana obiskala svojega prijatelja v njegovem stanovanju. Odzvala se je njegovemu vabilu na čaj. Prijatelj ji je tudi odprl svojo veliko omaro, kjer je ležalo vse, kar je prinesel domov iz trgovine.

"Dragice, kaj pa boš zdaj počel z vso to kramo?" je vprašala Ana svojega ljubčka. In on je rekel:

"Zdi se mi, da sta tukaj samo dva izhoda. Prvi je ta, da odprem trgovino za moško perilo in nastavim tebe za prodajalko. Drugi pa — da se vzameva ..."

Ana ni rekla besedice. Objela je svojega ljubimca z obema rokama in mu pritisnila na ustnice zaročni poljub.

NAJNOVEJŠA FRANCOŠKA VOJNA LADJA

Prizor v Brestu, ko je bila spuščena v morje najnovejša francoska vojna ladja "Richelieu".

Olupljeno srce

Med najbolj redke in nevarne bolezni spada tako zvano "oklopljeno srce", pojav, pri katerem se ostriže po apnenih ušeslinah tako otrod, da se ne more več svobodno gibati. Odstranitev tega trdega plašča spada med najbolj zahtevne kirurške posežke. Samo množični specialisti se upajo izvesti takšno življensko nevarno operacijo. Te dni sta jo izvršila dva frankurtska zdravnika, kirurg in internist, na neki pacientki iz tujine.

Navzlic velikim številu zdravnikov in bolniških streljnic, ki so prisotnovali operaciji, je vladal v operacijski dvorani največji mir. V tej tišini je operacijska sestra izvršila prve priprave. Vsak se je zavedal težav. Le zelo izkušena in spretna roka bi mogla preprečiti poškodbo prsne mre-

ne in srčne mišice. Zrak bi lahko vdrl v prsno votlino in ustavil dihanje, prebodeno srce bi lahko zastalo v svojem delovanju. Po lokalni anesteziji je profesor izvršil prve reze v okolici srea in počasi je nadaljeval z nadaljnjimi rezi. Pri tem je moral nekatere rane takoj zašiti in polagoma je prodrl do srea. Njegova roka je bila mirna, le tu pa je izmenjal kakšno besedo z internistom za seboj. Z istim čudovitim mirom in sigurnostjo so delali tudi trije zdravniki pomočniki in operacijske streljnice. Vsak je namah razumel vsako kretnjo operirajočega kirurga.

Sree je bilo razkrito. Čudno se je gibalo sredi belih rjnih. Zdravniki so primerjali njegovo gibanje z utripom žile in z dihanjem pacientke. Končno

so se odločili za dovršitev operacije, ki naj bi bolnici ohranila življenje, t. j. za odstranitev utešujočega apnenega plašča. Odstranili so ga in navzoči so videli razločno, kako je osvobodeno srce tako rekoč "zadihalo", "kako vse globlje je utripalo. S tem je bil najtežji del operacije, ki je trajala nad poldrugo uro, končan in kirurg je začel rano počasi zapirati. Asistenti so zašito rano pokrili z najtanjšimi srebrnimi ploščicami in pacientko obvezali.

Pri vsej proceduri je bolnica izgubila presenetljivo malo krvi. Kmalu se je lahko male dvignila in nasmeši na njenem obrazu je govoril, da se počuti razmeroma dobro. Ne bo trajalo dolgo, da bo lahko stopala naokrog in nihče ji ne bo opazil, kakšno nevarno poldrugo uro življenja ima za seboj.

Znanost je zopet zmaga!

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

nad ljudmi presenečenji, ki jih narava pogosto pripravlja človeku.

Kar MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kak sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA: Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.59

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Ljubezen — nikdar ne ugasne

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.
12

Visoka, dolga poslopja, z železnimi tiri premežena pota, dvigalni žrjavi, brez števila voz in vsakovrstni stroji — to je bilo Rittbergovo podjetje. In vse to v hrupnem in glušem ropotu, pa vendar vse v spretne in najlepšem redu. Tu se ni zgodilo nič brez skrbnega nadzorstva, brez natančnega preračunavanja. Nikdo ni napravil nepotrebnega koraka, nobene kretnje brez namena in cilja. In dimniki so se kadili, iskro so švigale skozi sivočrni dim, piščali so tulile in motorji ropotali. Nad vsem je ležalo obzorje dela.

Hans Rittberg se pelje proti velikemu glavnemu poslopiju, v katerem je imel tudi njegov oče svoj urad. Pri njegovih mizi sedi sedaj njegov sin da nadaljuje njegovo življenjsko delo.

Ko Hans odloži svojo gorenjo obleko, se zatopi v trgovska pisma. Nato ima posvetovanje s svojimi ravnatelji, za tem gre skozi tovarno z nekimi ameriškim trgovcem. Ko vse to opravi, še nekaj časa sedi pri svoji pisalni mizi. In ne, da bi hotel, mu pride spomin na materino smrtno uro. Zopet razmišlja njene zadnje besede in na njen močni odpor, da bi blagoslovila njegovo zvezo s Štefko.

Izgubljen v svoje misli se igra z ravnilom in z njim počasi zaide v špranjo pod platnom, s katerim je bila prevlečena miza. Pri tem zadene na neko oviro in brez vsake misli jo hoče z močnim sunkom odstraniti. Tedaj pa zasliši lahen šum in mizna deska se dvigne na kraju, koder je vlekel ravnilo. S tem pa so se tudi odprla vrata do skrivnega predala pod mizo ploščo.

Hans začuden strmi na ta vrata, sredi katerih vidi majhno luknjo za ključ. Tedaj pa se spomni, da je bil v svežnju ključev njegovega očeta prav majhen ključek, čegar namen ni mogel razumeti. Ključek vtakne v luknjo in vrata se brez vsake težave odpro. Pred njim je odprt ploščat predal, v katerem najde nekaj pisem in fotografijo nekega mladega dekleta.

Hans vzame vse iz predala in s čudnim občutkom gleda čarobno lepi dekliški obraz, iz katerega mu žare nasproti ljubeznive, dobrotljive oči. Da je bila ta fotografija vzeta že pred mnogimi leti, je takoj spoznal. Pod fotografijo pa stoji v jasni, lepi pisavi:

"Svojemu iskreno ljubljenemu Herbertu — Eva Werner."

Čuden nemir se poloti Hansa. Kdo je bila ta Eva Werner, ki je njegovega očeta imenovala ljubljenega Herberta? Dolgo drži sliko pred seboj in si jo ogleduje, kot bi mu morala odgovoriti na vprašanje. Pogled na sliko ga nepopisno prevzame. Slednjič pa jo, skoro nejevoljno, odloži in vzame pisma. Bila so štiri pisma, dva napisana z isto roko, ki je podpisala sliko, druga dva pa sta imela pisavo njegove matere.

Nekaj časa premišljuje, ako bi bral, toda neka nevidna sila ga sili. Mogoče bo našel rešitev uganke, zakaj sta si bila oče in mati med seboj tako tuja. Do tega ga ni dovela nepremišljena radovednost, da bi prebral pisma, temveč želja, da bi posvetil v skrivnost, ki jo je vedno čutil v očetovi hiši. Najprej vzame gorenje pismo. Bilo je pismo, ki ga je takrat p ustila Eva Werner Herbertu Rittbergu, ko je pobegnila od njega. Pismo se je glasilo:

"Moj preljubi Herbert:—

Še enkrat Te hočem tako imenovati, četudi sedaj vem, da to ni prav in da si lastnina druge žene. Ne morem drugače kot skrivati iti od tebe, ker bi mi drugače branil. Ne sme več biti, da bi se še kdaj srečala. Nikdar se ne smeva več videti. Herbert, vdati se moraš v to, da se morava oba pokoriti, kar sva z agresila. Ti, ker si mi zamolčal, da si poročen, jaz pa — ker sem se Ti brez vsake meje vdala, predno sem bila Tvoja žena. Ti in jaz, oba imava za svoj pregrešek samo eno oprostitev, da sva se ljubila preveč in da sva tej preveliki ljubezni podlegla.

"Vem da si trpel, kajti dovolj Te poznam, da me nisi v nizkotni nameni potegnil v svoje roke. Nikdar nisem mogla verjeti, da bi me mogel hladnega srea varati. Občutil si samo bojazn, da me ne bi izgubil, kajti dovolj si me poznal, da bi vedel, da bom pobegnila od Tebe, kakor hitro bi izvedela, da ima katera druga pravico do Tebe. Povedati si mi šele hotel, kadar bi bil ločen od svoje žene in si mislil, da Ti bo kar kratkoma dala prostost, ker se med seboj nista ljubila. Sedaj pa je prišlo drugače, kot pa si mislil in si mi slednjič priznal resnico. Ako bi me poznal, bi moral vedeti, da se bom odpovedala vsaki skupnosti s Teboj, kakor hitro bi izvedela, da nisi več prost. Nemogoče mi je dragi ženi vzeti moža. Vsa ljubezen do Tebe bi me ne mogla zapeljati v to. In tako se ločim iz Tvojega življenja.

Ne hudujem se nad Teboj, iz celega srca Ti odpuščam in ne bom nikdar ljubila drugega kot Tebe. Naj bo kjer koli, bom popolnoma tiho in popolnoma ločena od sveta živela v spominu in bom pridno slikala. V svojem delu bom iskala in našla tolažbo in ker sem popolnoma sama na svetu, zato mi ni treba nikomur polagati račune. Nikdar ne bo prišlo do Tebe kako poročilo o meni, kajti sedaj za mene ni več nikake poti do Tebe. Ostati moraš pri svoji ženi — pričakuje Tvojega otroka in ima pravico do Tebe. Ako Ti bo kdaj težko, da sva se ločila, tedaj smatraj to za pokoro.

"Zdravstvuj in Bog bodi s Teboj na vseh Tvojih potih.

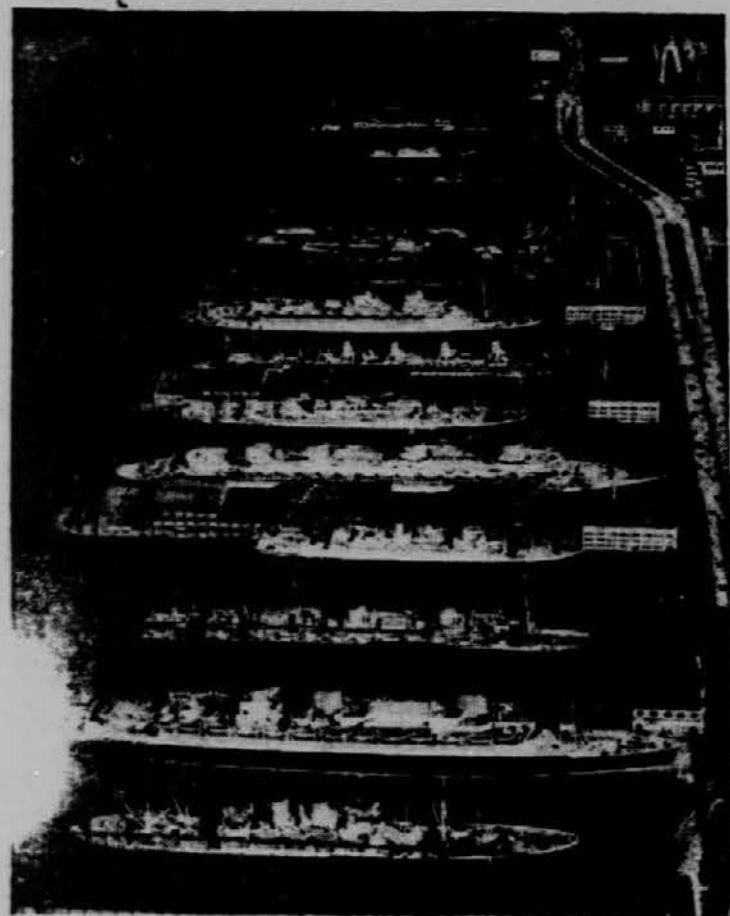
Do smrti Tvoja

Eva Werner."

Globoko ginjen bere Hans pismo in zopet pogleda v nežni ženski obraz. Ta ženska je grešila, toda velika in dobra je bila navlahe svoji pregrehi. In oče? Kako je to ženo moral ljubiti, da je tako strogo pravični, v strahu da jo bo izgubil, postal nad njo lažnik in ji je uničil cvet njenega življenja. Iz ankona brez ljubezni se je zatekel k temu dekletu.

(Dolgo uračunaj!)

POGLED NA NEWYORŠKO PRISTANIŠČE

v katerem so bili prejšnji teden zbrane največje ladje sveta.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Koncert. — Odkod pa ti, sala, da-li sem res jaz Bukovinski. Ivan, tako pozno? — me je nagovoril znanec rojak na kari poulične železnice, ko sem se vračal zadnjo nedeljo zvečer domov.

— Zamudil sem se malo v Slov. Domu na 57. cesti, saj ti je gotovo znano, da je danes naše mladinsko pevsko društvo proslavilo s koncertom prvo obletnico svojega obstoja.

— Vedel sem in zelo žal mi je, da sem bil zadržan. In kako je bilo, ali ti je ugajalo?

— Vsakdo je moral polhvaliti, kdor se je udeležil. In udeležba je bila velika, čeprav več iz okolice nego iz mesta samega, kar mi posebno v čast nekaterim najbližjim rojakom. To je bilo veselje pogledati, a še bolj poslušati veliko skupino naših mladih od 8 do 16 let, 60 po številu, ki so pod vodstvom učiteljice Mrs. May dvakrat nastopili s pesmimi: "Veseljia dom," "Predica," "Pozdrav" in eno angleško. Nastopilo je tudi staro društvo "Prešeren" s pesnitjo: "Potrkali na okno," in njegovi pevci so pokazali, da vedno stojijo na pristanišču.

Priznanje gre tudi mnogim posameznim mladim pevcem in glasbenikom, ki so peli in na razne instrumente igrali solo in duet, kot Anne Rupnik iz Coversdale, Pa., Hilbert in Josephine Hrvatin, Therese, Elsie in Josephine Klun, Wm. Stavvor, Hilbert Gelowchen, Mamie Triler, Vida Krotec Joseph B. Šimčič, Lillian Del Bianco, rojak Leopold Prijatelj iz Library, Pa. in Miss Louise Trancko iz Library, ki je dospela pred par meseci iz Ljubljane in je deklamirala Gregorčičevo pesem "Soči."

K uspehu je mnogo pripomogel hrvatski mladinski tamburaški zbor "Plamen" z No. Side. To so bili v resnici goreči, živi plamenčki, ki so svojo dušo izlili v "Hrvatske melodije," katere so igrali in hkratu peli.

Koncert se je zaključil z enodejansko baladno "Soproga njegove žene." Ta prireditev je spet pokazala, da mladina je naša bodočnost.

Vsi smo Slovani. — John, kje pa si bil, neka dama te je želela videti — me je prišla bolniška streljica, ko sem se vrnil od kosila.

— Dama? Kje pa je? Ali je odšla? — Da, ampak dejala je, da se bo v kratkem spet oglasila. In res je prišla ter me vpra-

ene in iste mogočne — matere Slave.

Ločitev. — Naši stari pičonirji, ki so se naselili v to deželo konce preteklega stoletja, odhajajo polagoma drug za drugim v neznan deželo, odkoder ni več povratka. Zdaj je bil na vrsti rojak M. Šval, star 75 let, ki je preminul po enotedenski bolezni dne 20. febr. Doma je bil iz kostanjeviške fare na Dolenjskem, v Ameriko pa je prijadral leta 1892. Zaposlen je bil nepretrgoma celih 44 let pri Iron City Brick and Stone Co., dokler ni legel na smrtno postelj. Tu zapušča vdovo ter 5 hčera in dva sinova, ki so vsi poročeni razven najmlajšega sina. Bil je od početka član društva sv. Jožefa št. 41. KSKJ. Njegovim moje sožalje, njemu pa blag spomin!

Slaba lovska sezona. — Kako sem vesel, da je ta razposajeni predpust že za nami, kajti človek se bo komaj oddahnil od raznih zabav, veselice, plesov in drugega veseljačenja.

Končan pa je kajpak za nekaj časa tudi lov na ženine, oziroma neveste. In ta zimska lovska sezona je bila to pot zelo slaba, saj je bilo poročenih v naši slovenski cerkvi od novega leta samo trije parovi in še med temi eden tuji. Vzrok pa seveda ni pomanjkanje ženičbenega blaga, ker nas je dovolj, vdov in vdovcev, deklet in fantov (nekateri smo že precej v letih, ali kaj to, saj se že gliha dobi). Tudi ne bo menda vzrok pomanjkanje ljubezni, pač pa premalo dela in zaslužka, kajti redki so, ki jih veseli ženiti se na relief ali WPA. Pa tudi drugi izgovori, včasih zelo čudni, se dobe, ki ljudi proč od zakonske kletke drže. Tako na primer ni je pred kratkim znana vdova z North Side razodela, da od svojega bodočega moža ne zahteva ne bogastva ali zaposlenosti, ne mladosti ali lepote, pač pa bo moral tako veliko ljubezen imeti, da bo mogoče od nje živeti; ako pa ne, raje se nadalje ploh vleče.

Bojim se, da bo ga vlekla do konca dni. Pripetilo se je že, da je kdo umrl od prevelike ljubezni, da pa bi revna dvojica živela od še tako velike medsebojne ljubavi, tega pa ni zabeležila še nobena kronika.

Operacija. — Pretečeni teden je prispel v našo Merer bolnišnico rojak J. Pangerčič iz bližnje naselbine Cliff Mine, Pa. Podvrži se je moral zelo nujni operaciji za kilo. Zdaj se dobro počuti in se bo v do glednem času vrnil domov k družini.

Pozdrav!

— Oh, to ni nič. Živimo in mošamo se med Slovenci v naselbinj na Meadow Lands, Pa. (blizu Cannonsburga) in človek se priučil jezika ljudi, med katerimi biva, da sam ne ve kedaj. Sicer pa mi se razume mo in moramo razumeti drug drugega, saj smo vendar otroci

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

4. marca:
Rex v Genoa
Aquitania v Cherbourg
8. marca:
Hamburg v Hamburg
11. marca:
Paris v Havre
Queen Mary v Cherbourg
Conte di Savoia v Genoa
15. marca:
St. Louis v Hamburg
18. marca:
Roma v Genoa
Ile de France v Havre
21. marca:
Europa v Bremen

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

22. marca:
Hansa v Hamburg
23. marca: Champlain v Havre
24. marca:
Queen Mary v Cherbourg
25. marca:
Rex v Genoa
28. marca:
Bremen v Bremen
29. marca:
Deutschland v Hamburg

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:	Angleški molitveniki:
KVIŠKU SRCA	(ZA MLADINO)
v imitirano usnje vez 50	Child's Prayerbook:
v usnje vez 80	v barvnate platnice vezano 30
v fino usnje vez 1.00	v belo kost vezano 1.10
v najfinije usnje vez 1.20	Come Unto Me
v najfinije usnje trda vez 1.50	v platnice vezano 30
v bel celluloid vez 1.20	v belo kost vezano 35
NEBESA NAŠ DOM	Key of Heaven
v imitirano usnje vez 1.00	fino vezano 35
v najfinije usnje vez 1.50	v usnje vezano 70
v najfinije usnje trda vez 1.60	v najfinije usnje vezano 1.20
RAJSKI GLASOVI	Angleški molitveniki:
platno vezano 80	(ZA ODRASLE)
v usnje vez. (Stv. 415) 1.00	Key of Heaven
v usnje vez. (Stv. 416) 1.25	v celluloid vezano 1.20
v usnje vez. (Stv. 408) 1.50	v celluloid najfinije vez. 1.50
v celluloid vez. (Stv. 614) 1.50	V fino usnje vezano 1.50
SVETO PISMO 3.00	Catholic Pocket Manual:
MARIJA VARHINJA	v fino usnje vezano 1.30
NEDOLŽNOSTI	Ave Maria:
v imitirano usnje vez 1.00	v fino usnje vezano 1.40
v fino usnje vez 1.60	

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;
se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.
Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
::POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":
216 West 18th Street New York, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

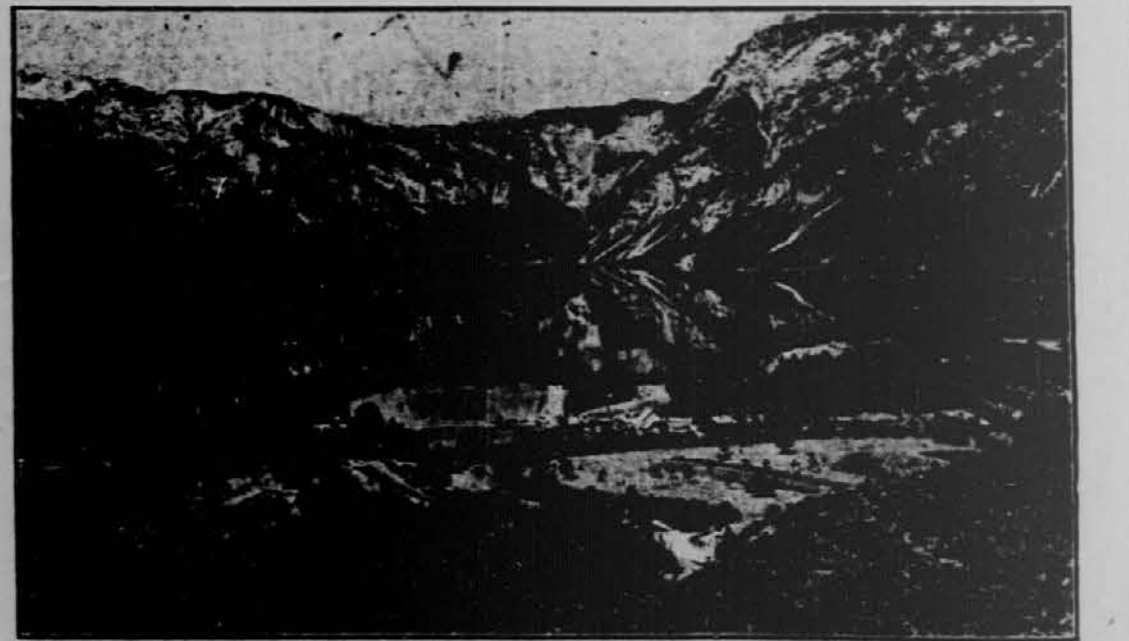
"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero